

GASILEC

Cene enkratnim oglasom.

Cela stran 300 Din,

1/2 strani 150 Din,

1/4 strani 80 Din,

1/8 strani 40 Din,

1/16 strani 20 Din.

GLASILO „JUGOSLOVANSKE GASILSKE ZVEZE LJUBLJANA“.

V Ljubljani, dne 9. februarja 1929.

Dopis državnega pravdnništva.

Državno pravdnništvo nam je poslalo nastopni dopis:

Po novem zakonu o tisku je izreči zabrano razen v dosedaj določenih primerih tudi, ako je v tiskanem delu podan zločin ali prestop proti državi po kazenskem zakonu, ako je v tiskanem delu zagrešeno dejanje, ki se kaznuje po zakonu o zaščiti javne varnosti in pravnega reda v državi, ako vsebuje obrekovanje ali razžalitev državne oblasti.

Vsaka kritika državnih oblasti in vsled tega tudi njihovih odredb, ki bi vsebinsko vsebovale žalitev, je torej nedopustna. Pri ocenjevanju besedila se ne bo ozirati na eventualna izvajanja, da je napad upravičen. To velja osobito tudi glede stanovskih listov (državnih uslužbencev, privatnih nameščencev itd.), ki se bavijo z odredbami službenih oblasti.

Hkrati opozarjam na zadnji odstavek čl. 7 z. o t., da se sme razširjanje začeti, čim se po pet izvodov novin, periodičnih tiskovin izroče temu uradu, odnosno v izvanuradnem času (od 14. do 9. ure) pri policijski direkciji za državno pravdnništvo.

Državno pravdnništvo v Ljubljani, dne 10. januarja 1929.

Prvi državni pravdnik: Dr. Ogoreutz.

Z ozirom na gorenji odlok prosi uredništvo vse dopisnike, da vzamejo to na znanje in da opuste vsako kritiko oblasti.

Vesti starešinstva.

Iz seje starešinstva.

Starešinstvo je na svoji seji dne 28. decembra 1928. na novo sprejelo 14 prostovoljnih gasilnih društev v JGZ in jih uvrstilo tako-le:

1. v GZ Belokranjsko: Griblje, p. Črnomelj, Talčji vrh, p. Črnomelj;
2. v GZ Cerkljsko: Pudob, p. Stari trg pri Rakeku;
3. v GZ Ljutomersko: Gajšovci, p. Križevci pri Ljutomeru, Krapje, p. Ljutomer;
4. v GZ Posavsko: Veliki Podlog, p. Leskovec pri Krškem;
5. v GZ Ormoško: Žerovinci, p. Ivanjkovci;
6. v GZ Ptujsko: Sv. Andraž v Halozah, p. tam, Sv. Marijeta niže Ptuja, p. tam;
7. v GZ Radovljansko: Sv. Križ nad Jesenicami, p. Jesenice;
8. v GZ Ribniško: Dolenje Laze, Ribnica na Dolenjskem;
9. v GZ Šentjursko: Sv. Duh na Stari gori, Sv. Jurij ob Ščavnici;
10. v GZ Trboveljsko: Zidani most, p. tam;
11. v GZ Žalsko: Mestinje, p. Podplat.

Ustanovitev nove GZ Črnomeljske se je odklonila, tako tudi prestop prostovoljnega gasilnega društva Planina nad Sevnico v GZ Posavsko. Izstop prostov. gasilnega društva Štale in njega vstop v nemško kočevsko zvezo se je vzel na znanje, toda društvo nima več pravice nositi kroja z odznaki JGZ, kar je sporočeno velikemu županu ljubljanske oblasti. Izprememba pravil GZ Savske se postavi na dnevni red prihodnje skupščine. Končno je starešinstvo odredilo revizijo blagajne nekega društva.

Iz seje zveznega odbora.

1. Poročilo o izvršitvi sklepov redne skupščine je vzel odbor na znanje.

2. Prošnje za podelitev podpor onemoglim gasilcem, vdovam in sirotam iz podpornega sklada je vlagati po pristojnih gasilnih društvih na celi pisemski pol brez takse do najkasneje 31. maja 1929. Na zakasnele prošilce in prošilke se ne bo oziralo. Načelniki GZ jih zbero, predložijo upravičenost ter jih predložijo najkasneje do 15. junija 1929. zveznemu starešinstvu v končno ureditev za stavitve glavni skupščini.

3. Oziraje se na želje župnih predstavnikov mariborske oblasti se bo sklicala skupščina dne 14. julija 1929. v Celje, ki je nekako v središču Slovenije. Pokrajinski zvezni zlet je določen v prihodnjem poletju v Kranj povodom 50-letnice in v Dolenjo vas pri Ribnici k 50-letnici, kjer obhaja društveni ustanovitelj hkratu tudi svoj polstoletni jubilej načelovanja temu društvu. Takrat poteče tudi 50 let, odkar je izšel prvi slovenski gasilski »Vežbovnik« in naš večnolepi gasilski klic »Na pomoč!« To bo zgodovinski dan slovenskega gasilstva, četvorna 50-letnica, kakršne ne bomo doživeli kmalu; zato nas veže hvaležna dolžnost, da se že zarana pripravimo na ta redek dogodek. Našemu vlezaslužnemu organizatorju, učitelju in narodnemu buditelju kliče že vnaprej slovensko gasilstvo po svojih predstaviteljih: Dobri Bog nam ohrani našega nestorja, tovariša Ignacija Merherja, tako vnetega za naše človekoljubno delo, še dolgo vrsto let, polnega energije in zdravega na duhu in telesu! S ponosom naj gleda nazaj na svoje polstoletno neumorno gasilsko delovanje, ta vzorni gasilec ter bodi nam vsem sijajen zgled, kako se oklepajmo naše človekoljubne, nesebične, bližnjikom prepotrebne gasilske organizacije, ki ščiti milijonske vrednote narodovega premoženja in rešuje dragoceno življenje svojega bližnjega, tvegajoč ob tem svoje lastno zdravje in tudi življenje.

4. V 2% gasilskem skladu imata po odbitku 1/8 za rezervni sklad medletnim izrednim podporam Oblastni odbor Ljubljanske oblasti za l. 1928. Din 226.695 in Mariborske oblasti Din 185.097. Iz teh razpoložljivih zneskov bo mogoče po odbitku podpor GZ in JGZ vsakemu društvu Ljubljanske oblasti podeliti Din 500, novoustanovljenim še dodatek Din 200—250 več; v Mariborski oblasti po Din 550 in novim še Din 250—300 več. — Pomiti je pa, da bodo oblastni odbori podeljevali podpore samo

Računski zaključek

Dohodki. „Samopomoči“ Jugoslovanske gasilske zveze Ljubljana v letu 1928.

Izdatki.

		Din	p
1	Preostanek iz leta 1927.	17337	25
2	Članarina	200088	03
3	Pristopnina	1510	—
4	Povrnjene poštnine	451	—
5	Kapitalizovane obresti	1515	17
		220901	45
1./I.	Za prenos salda	31768	27

V Ljubljani, dne 31. decembra 1928.

		Din	p
1	Izplačane posmrtnine 27. do 85. slučaj	180504	—
2	Upravni stroški	5400	—
3	Pisarniške potrebščine	714	50
4	Poštnine	1466	50
5	Čekovni stroški	397	98
6	Tekočega računa stroški	262	20
7	Prehodne postavke	388	—
8	Saldo na nov račun	31768	27
		220901	45

Franc Pristovšek s. r., upravitelj.

Skrbimo za dober naraščaj.

(Milko Križman, Planina pri Sevnici.)

Prva in glavna skrb vsakega društva mora biti, da si vzgoji dober naraščaj. Ta vidik mora uvaževati vsako društvo, ki hoče dobro uspevati. Ravno mladina je temelj, na katerega lahko zidamo močno stavbo, je činitelj, ki je edini poklican, da prevzame nekoč od nas, ko se ne bomo zaradi tega ali drugega vzroka mogli več aktivno udeleževati, krmilo vodstva v svoje roke. V mladini je nadaljna usoda društva, od nje zavisi nadaljni obstoj in razvoj. Naša dolžnost je torej, da naše mladce dovoljno izobrazimo za bodočo njih misijo. Nastane pa vprašanje, kako naj zadostno pripravimo naraščaj za dobre in izvežbane funkcionarje, za vzorne in marljive društvene delavce.

V naših društvih so zastopane po članih skoro vse stroke. So to člani brez razlike stanu in svetovnega nazarja, ki so stopili pod naš idealni prapor, dobro se zavedajo njegovega načela, da človek ni namenjen samo sebi, temveč da ima tudi dolžnosti do bližnjega. Pri vsej tej raznolikosti članov pa prevladujejo, kot nam pred očuje statistika, v pretežni večini podeželska, kmetijska društva. In naloga teh društev je v prvi vrsti, da si vzgoje in zagotovijo dober naraščaj. Ta naj bi bil jaka rezerva, ki bi v slučaju potrebe priskočila na pomoč in zamašila vrzel v društvu. Čisto navadna posledica bo potem, da se ne bo dogajalo več kakor se dogaja danes še marsikje, da društvo zaradi odstopa enega in res delavnega funkcionarja, neha delovati in spi spanje pravičnega. Ne bo se dogajalo, da bi zavladalo v društvu popolno mrtvilo ali kaos. Za to je vitalnega pomena za društva, da imajo izobražen naraščaj, ki si ga je treba zagotoviti po sistematični poti in sicer najenostavneje s pomočjo za to uvedenega tečaja ali šole.

Ta šola, ki naj bi si jo ustanovila posamezna društva, naj bi ne imela obvezne moči, temveč naj bi bila namenjena samo onim, ki čutijo v istini veselje do društva. Vodil pa naj bi jo eden izmed sposobnih članov ali bi pa naprosili kakega lajka, bodisi učitelja ali duhovnika, ki se bo prošnji gotovo radevolje odzval. Smoter pa naj bi bil tej šoli, da se mladi člani pouče predvsem o društvenih pojmih, kakor o pravilnem vodstvu blagajniških knjig, o dolžnostih in delu tajnika, o korespondenci in drugih organizatoričnih stvareh. Kot baza bi lahko služilo predavanje g. upr. Museka, ki ga je imel na teh. gas. tečaju v Ljubljani in je izšlo v odlomkih v Gasilecu, samo da bi se poedine kardinalne točke v tej društveni šoli praktično pokazale in poučevale. Mlad človek, ki ima v sebi količkaj resnosti, se bo rad posvetil tem vprašanjem, saj mu to ne bo koristilo le v našem društvu, nego v obče v poznejšem praktičnem življenju.

Tako nedeljsko šolo si je na mojo pobudo ustanovilo tudi naše društvo. Sprva so sicer zelo skeptično gledali na izid, a končno so morali le vsi priznati, da delo ni bilo zaman, da je bilo stoterno blagoslovljeno, ker je prineslo obilno žetev. Obiskovalci te šole so bili fantje samo s trirazredno osnovno šolo, ki so se pa z jekleno energijo in dobro voljo usposobili in izobrazili prav dobro, tako da jim lahko danes mirne duše poverimo vodstvo društva, čeprav niso imeli prej niti najelementarnejših pojmov o kakem društvenem poslovanju. Še več! Zanimanje za izobraževalno delo je postalo toliko, da smo sklenili, da otvorimo pozneje nekako ljudsko vseučilišče, namenjeno ne samo članom, nego tudi širšim krogom, kjer se bodo obravnavala vsa aktualna sodobna vprašanja.

Vidi se iz tega, da se da marsikaj izvesti brez velikih težav, seveda ne brez truda. Zato se zganimo in ne držimo križem rok, ko je še toliko nerazorane ledine. Posebno sedajni zimski čas je za tako izobraževalno delo primeren. Uporabimo ga vestno za izobrazbo našega naraščaja, polagajmo vso skrb nanj, ne omalovažujmo ga, ne pustimo ga tavati v neznanju. Pomnimo, da se društvo samo tedaj krepko razvija, napreduje, stoji trdno in je v polnem razmahu, ako je naraščaj dobro vzgojen in izobražen. Dejanje naj postane geslo vsakega društva!

Vzroki požarov.

Nujna naloga gasilstva bodi odvrnitev požarov, kajti lažje in bolj hvaležno je ogenj preprečiti, nego ogenj gasiti.

Da pa lahko delamo na odvrnitvi ognja, moramo pač pred vsem poznati vzroke požara.

Kljub vsem predpisom in varnostnim naredbam nam pretijo poleg elementarnih dogodkov — še trije veliki sovražniki, ki jim veljaj naš boj. Ta boj pa je zelo težak.

Te tri nevarnosti so:

1. Vžigalica v otroški roki.
2. Lahkomiselna neprevidnost v ravnanju z ognjem in lučjo.
3. Požigalec.

Ti trije sovražniki uničijo po požarih, ne glede na eventualne človeške žrtve, še ogromno ljudsko premoženje.

Naša naloga ni samo ta, da pogasimo ogenj, ampak je ravnotako naša dolžnost, da doženemo tudi vzrok požara. Koliko nesreč je povzročila vžigalica v otroški roki, to vemo iz lastne izkušnje in pa tudi iz različnih statistik posameznih zavarovalnih društev. Število požarov, nastalih po neprevidnosti, je veliko, a še večje število požarov, nastalih po požigalcih. Med vojno se je število požigov skrčilo, po vojni pa raste strahovito.

Požig iz sovraštva se navadno navede kot domneva! V večjih požarnih poročilih se povečini pravi: »Vzrok požara, neznan!« Mnenja pa sem, da je ugotovitev vzroka požara ravno tako važna, kakor njegovo gašenje.

Marsikdo bo ob tej moji trditvi skomignil z rameni, saj je določiti vzrok požara žalibog večinoma zelo težko.

Tukaj mora gasilec nastopati kot pomočnik oblasti. Gasilec je prvi ob izbruhu požara na pogorišču in marsikaj vidi, kar drugi ne opazijo. Gasilec naj se predvsem prepriča, kje je sedež, kakšen način in kolika je razsežnost požara. Te točke pooblašajo gasilca, da je on prvi, do katerega se naj obrnejo preiskovalne oblasti, ter poizvedo od njega eventualne vzroke požara. Iz tega vzroka je glavna naloga vseh gasilskih voditeljev, da takoj ob prihodu k ognju, preden izdajo glede gašenja potrebna povelja, po možnosti preidejo in pregledajo pogorišče, da dobe pojasnila glede kraja, razširitve in vrste ognja, kakor tudi o zidavi gorečega poslopja. Prepričajo naj se o življenski nevarnosti prebivalcev in gasilcev. Šele po takšnem pregledu bomo uspešno napadli ogenj. Takšen ogled nam bo tudi mnogo pomagal pri določitvi požara, pa nam pomore tudi dognati morebitni požig.

Ta ali drugi mi bo oporekal, da s takimi poizvedbami izgubljam čas za gašenje. Pritrdim! Zato pa mora ta biti napad ognja in poizvedba v vsakem društvu primerno organizirana. Mogoče boste določili enega ali drugega starejšega člana in mu poverili nalogo pregledovanja.

Zasluzno je za gasilstvo gašenje ognja, pa ravno tako je zaslužno, če ugotovi vzrok požara. Določitev požara se mi zdi v sedanjih časih, ko so naši dnevniki polni poročil o požarih, zelo važna. Tukaj je skupno delovanje orožništva in gasilstva še bolj potrebno kot doslej.

Ako naj gasilstvo na tem polju ravno tako uspešno deluje kot na polju gašenja, je pred vsem potrebno, da se pritegne tem bolj k stavbnim komisijam. Tako bodo gasilci spoznavali zidavo novih hiš, tovarn itd. Vpraša pa naj se jih tudi za mnenje pred izdajo naredb glede prometa, transporta, skladiščenja in uporabe lahko vnetljivih snovi itd. »Ognjena obramba« in »Ognjena nevarnost« naj bi bili predmeti pri pouku v osnovni kakor v srednji šoli. Ako bi na višji stopnji ene ali druge šole predavali izkušeni gasilci, bi bilo nujno potrebno, to pa zato, da se dvigne ugled gasilstva.

Ker igrajo požigi med vzroki požarov najvažnejšo ulogo in ker je zaznamovati večino požarov zadnjih let vsled požiga, zato teh nekaj več.

Statistika zavarovalnih družb izkazuje v neki državi povprečno letno 4000 požigov. Kriminalna statistika iste države izkazuje, da je to leto bilo kaznovanih približno 500 oseb zaradi požiga. Kakšno nerazmerje! 87½% požigov je ostalo nepojasnjenih in nekaznovanih. Zakaj? Zato, ker se v največ slučajih ni mogel dognati vzrok požara. Ali je pri nas kaj boljše?

Če se vprašamo, smo li storili na polju poizvedb za vzroke požarov in dokazovanja požigov svojo polno dolžnost, moramo odgovoriti: »Ne!« Nismo sicer kriminalisti, katerim pripada ta naloga, pač pa smo jim v takih slučajih pomočniki — izvedenci. Požig bomo le tedaj določili, ako nas vodijo poizvedbe preko vzrokov požara. Ločiti moramo med zanikernim in namišljenim požigom. Določiti požig vsled zanikernosti ne bo težko. Cel postopek, ki je privedel do požara, kakor tudi požigalec se navadno zaznajo z lahkoto. Določiti nam bo treba, ako je storilec zamudil previdnostne navedbe, ki bi mu morale biti znane in ako je storil vse, da bi preprečil požar. Mislim tukaj na vsakodnevne vzroke: odvržemo gorečo vžigalico ali tlečo cigaro ali cigareto, obešeno perilo v bližini zakurjene peči, malomarno shranjene vžigalice. Vse to lahko pod nesrečnimi okoliščinami privede do požara.

Namišljen požig nastane iz različnih motivov, kakor: maščevanje, zavarovalna goljufija ali prikrivanje kakega

drugega hudodelstva v večjem obsegu. To pa zato, ker ni potrebna za požig posebna osebna korajža in ker se v največ slučajih računa s tem, da se kaznjive priprave z ognjem uničijo ter se tako odkritje kakor tudi kaznovanje onemogoči.

Z gotovostjo se da požig določiti le tedaj, ako smo hudodelca opazovali pri njegovem kaznjivem dejanju ali če so vse priprave odpovedale, ter se požar ni razširil, da smo te priprave našli ali pa če so požar tako hitro opazili, da so strokovnjaki določili požig.

Požig se izvrši z roko tako, da požigalec zaneti ogenj z vžigalico in potem kolikor mogoče hitro zbeži. Tedaj bomo mogoče na kraju dejanja našli vžgane ali pa morda še cele vžigalice ali pa morda celo škatljo tako, da imamo upanje po teh dokazih najti storilca. Včasih bomo našli na krajih, kamor na vsak način ne spadajo, lahko vnetljive predmete. Tedaj je gotovo tudi storjeno vse, da se nastali ogenj hitro in sigurno širi. Take in slične stvari opazi hitro izurjen gasilec ali pa kriminalist. Pri tem pa moramo vedno premisliti, da je glavna naloga požigalca, da zadrži pravi izbruh ognja do tedaj, da sam zapusti brez nevarnosti kraj dejanja in si tako zasigura zanesljiv alibi. Zato rabi hudodelec najraje časovni vžigalnik, kakor svečo ali pa šop švedskih vžigalic tako pritrjenih na utež ure, da se kapice ob gotovem času namočijo v posodici koncentrirane žveplene kisline ter se potem ob strogo določenem času same vnamejo. In tako ima profesionalen hudodelec še nebroj drugih takšnih priprav. V naglici priprav pa prezre hudodelec eno ali drugo okoliščino, ki prepreči izbruh ognja. Treba je le, da uporabi stvari, ki povzročajo obilen dim, ki ogenj ugasi, ali pa da samo dalje tli tako, da se ogenj še pravočasno opazi. Takšne neprevidnosti so vzrok, da se ujamejo namišljeni požigalci. Se pa podtikanje ognja mora tudi učiti!

Prebrisan požigalec si tudi tukaj pomaga s tem, da napravi zračne luknje na krajih, kjer se ne opazi tako hitro odhajajoči dim, ali odpre okno, vrata pri peči itd. Ostro opazujoči gasilec bo vse to opazil in na to opozoril službujočega orožnika.

Paziti je tudi na to, če ni izbruhnil ogenj na večjih mestih naenkrat, pa tudi druge indicije požiga bomo našli včasih na pogorišču, ki bi naj pospešile ogenj. Na deželi se je zgodilo, da je bilo ob izbruhu ognja gasilno orodje nerablivo, ker so bile vse ključavnice v gasilni dom pokvarjene ali zamašene, da ni bilo mogoče odpreti vrat. Določiti zamišljen požar ni tako lahko in treba je natančnega opazovanja gasilcev kakor orožnikov med požarom. Sicer bi sosedje marsikaj lahko opazili, a so vedno ob izbruhu požara razburjeni, ter mislijo na lastno in svojih rešitev. Čim hitreje bodo gasilci na mestu, tem lažje bo določiti nastanek požara.

Kako se vedejo domačini, kaj govore sosedje, ali ni kdo znano leniv, sumljivo marljiv pri gašenju, to so vse okoliščine, ki jih bomo upoštevali. Naj je nastanek požara še tako dvomljiv, šele tedaj bomo sklepali o namišljenem požigu, ko ni dognala preiskava ne naravnih, ne slučajnih vzrokov, ko moramo izključiti tudi zanikernost ali igračkanje otrok. Vsak namišljen požar bo pokazal različna znamenja in različne priprave.

Težko je požigalcu resnično dejanje namišljenega požiga tudi dokazati in premnogokrat, ko smo prepričani, da ga imamo, se nam izmuzne. Mnogokrat se pa tudi zgodi, da mora nedolžni trpeti.

Vsak oženj pomeni zmanjšanje premoženja posameznika kakor tudi splošnega ljudskega premoženja. Dobro bi bilo, da bi državne oblasti po izkušenih kriminalistih nudile gasilstvu temeljit pouk, kajti ne kaže, da bi se v članku še podrobneje izražal, kar pa je nujno potrebno.

IGZ priporočamo naj razmišlja, ako ne bi bilo na mestu naprositi z ozirom na toliko požigov v ljubljanski okolici kriminalista, ki bi se bavil na prihodnjem tečaju s tem vprašanjem natančneje. Lj. M.

Župne in društvene vesti.

A. Župne.

Mariborska gasilska župa je priredila dne 14. okt. odnosno 21. oktobra pr. l. skupne župne vaje za vsa včlanjena društva. Radi obsežnosti župe so se društva razdelila na 7 skupin. Vsaki skupini je poveljeval po en župni funkcionar. Vaje so obsegale takle spored: 1. suhe vaje z orodjem; 2. skupni naskok zamišljenega pogorišča ter pravilna razvrstitev za obrambo sosednih poslopij; 3. naskok v brizgalni verigi, t. j. dobavljanje vode iz ene brizgalne v drugo. Iz poročil poveljnikov je posneti, da so se društva polnoštevilno udeležila vaje, ter so z uspehom povsem zadovoljni. Kritika je obsegala več ali manj malenkostne napake, kakor n. pr. netočnost nastopa ob napovedani uri; nervoznost moštva ob razložitvi brizgaln ob naskoku, namesto mirnega in sigurnega dela. Pokazala se je potreba, da se te skupne vaje letno ponove, kar bo posebno v prid mlajšim društvom. Istotako je tehniški odsek gasilske župe priredil dne 18. nov. l. l. tehnični vežbovni tečaj v Studencih pri Mariboru in dne 25. novembra l. l. v Sp. Polskavi. Program je obsegal: 1. Predavanje o bencinskih motorjih in njih pomožnih delov v tehniško-konstruktivnem zmislu, referent tov. Ignac Flakus, Ruše in Jožef Pfeifer, Hoče. 2. Motorne brizgalne različnih sistemov, referent tov. Sila, Maribor. 3. Prva pomoč v nezgodi, ref. tov. Alojz Kaloh, Studenci. 4. O skupni gasilski organizaciji, ref. tov. Klemenčič, Pobrežje. 5. Vaja za trobentače, referent tov. Ribič, Zerkovce. Z velikim zanimanjem so tovariši sledili predavanjem. Posebno v tehničnem delu se je pokazala nujna potreba strokovne izobrazbe onim društvom, katera imajo motorne brizgalne, in onim, ki si jih nameravajo naročiti. Navodila, ki jih društva dobe ob nabavi motornih brizgaln, ne zadostujejo potrebam, najmanj pa v slučajih, ko motor odpove iz različnih razlogov. Pogreša se osobito vežbovnik za motorne brizgalne in pričakujemo, da ga tehniški odsek J. G. Z. čimprej izda ter nam tudi razjasni motor in njega delovanje.

B. Društvene.

Razvanje. Prostovoljno gasilno društvo je imelo dne 13. januarja v domačem gasilskem domu svoj letni občni zbor. Pri volitvah je bilo izvoljeno sledeče načelstvo: Načelnik: tov. Ivan Visočnik, podnačelnik: tov. Matija Onič, poveljnik: tov. Anton Zoichter, blagajnik: tov. Mihal Kar, starejši, tajnik: tov. Lubajnšek Herman, nadzornik uprave: tov. Anton Zoichter, člana: tovariša Lubajnšek Herman in Roth Mirko, trobentač: tov. Mandl Štefan.

Dobračeva. Prostovoljno gasilno društvo je imelo dne 1. januarja t. l. svoj redni letni občni zbor. Pri volitvah je bil ponovno izvoljen stari odbor. Društvo si je v zadnjih dveh letih nabavilo motorno brizgalno, ki deluje v občo zadovoljnost. Praznovali smo tudi 25-letnico društva. Društvo vodi vse predpisane knjige ter se je izrazila želja, da bi župni načelnik tudi naše društvo enkrat pregledal, da s tem navduši društvo k še bolj intenzivnemu delu. Društvo si bode postavilo v doglednem času primerno dvorano, da se bo tako udeleževalo tudi na kulturnem polju.

Zrkovci pri Mariboru. Članek v 6. številki Gasilca tikajoč se sanitetnih oddelkov je sprožil med članstvom mariborske župe željo, da bi se ta ideja čim prej izvršila. Mariborska gasilska župa ima 34 gasilnih društev, pa ne enega sanitetnega oddelka. Pač pa je med nami mnogo članov, ki so služili pri bolničarskih četah in bi bilo torej lahko, da se ideja čimprej uresniči. Pri imenovanem društvu imamo izurjenega tovariša, ki bi gotovo rad prevzel organizacijo sanitetnih oddelkov. — Opomba urednika: Ker ima društvo primerne tovariša, naj čimprej ustanovi v svojem društvu sanitetni oddelek ter opozori na svoje delo članstvo sosednih društev, saj besede le mičejo, dejanja pa vlečejo. Ostale točke članka

ne spadajo v tej obliki v list ter jih bom odstopil JGZ, da o njih razmišlja. Oglasite se še kaj!

Šikolje pri Pragerskem. Tukaj je umrl 28. januarja t. l. soustanovitelj našega prostov. gasilnega društva tov. Franc Pernat, ki je dočakal 79. leto svoje starosti. Pred 3. leti ga je še vladar odlikoval s srebrno kolajno za civilne zasluge. Pogreba se je udeležilo članstvo domačega in vseh sosednih društev pod poveljstvom župnega načelnika tov. Koresa. Bodi mu lahka zemljica slovenska.

Stična. Naše društvo je bilo ustanovljeno leta 1927. Začetek je bil težak, toda z vztrajnim delom se vse premaga. Uresničila se nam je naša želja, da smo si v letu 1928. nabavili motorno brizgalno od tvrdke Rosenbauer. Kupili smo tudi 300 m cevi. Brizgalna s cevmi nas stane Din 52.000 plačali smo takoj Din 32.000 ter imamo še dolga Din 20.000. Z brizgalno smo zadovoljni, kakor tudi z g. zastopnikom Koschirjem, ki nas je večkrat obiskal in nam natančno razkazal njeno delovanje, ter nas vsestransko izvežbal. Shrambo za orodje in sobo za zborovanja nam je odstopil brezplačno tukajšnji samostan. Na lastne stroške je tudi ves prostor prenovil. Izrekamo mu za vse njegove dobre najlepšo zahvalo, posebno še mil. gospodu opatu. Dne 11. novembra 1928 se je vršilo v tukajšnji samostanski cerkvi slovesno blagoslovljenje brizgalne. Te slovesnosti so se udeležili od župe tov. nač. Rebolj, tov. podnač. Škufca in tov. tajnik Zupanc, društvo Št. Vid polnoštevilno, zastopstvo društva Krka in domači tovariši. Sprevod z okrašeno brizgalno in tovarišev gasilcev je podkorakal pod vodstvom zastupljenega tov. načelnika Ceglarja iz Št. Vida ob 10. uri v cerkev. Gospod opat je imel lep govor, v katerem je omenil pomen gasilstva, nato pa je izvršil ob asistenci gospodov patrov blagoslovljenje brizgalne. Po sv. maši se je vršilo na samostanskem dvorišču zborovanje. Vse došle goste in tovariše gasilce je pozdravil v imenu domačega društva tov. Mestnik. Bivši g. obl. poslanec in župan Erjavec je po pozdravu izročil društvu znesek Din 1000, katerega je podaril bivši ljubljanski oblastni odbor. Po pozdravu župnega načelnika je bilo zborovanje zaključeno. Dolžnost naša je, da izrekamo zahvalo bivšemu oblastnemu odboru, občini Št. Vid, tukajšnjemu samostanu, vsem gospem in gospodičnam botracem, gospodom botrom in vsem, ki so nam pomagali, da smo si nabavili brizgalno. Omeniti pa moramo še tovariša poveljnika Ignacija Podobnika, ki ima največ zaslug za napredek društva ter naj bo njegovo osebnostno delo nam vsem za zgled. Kličemo: Na pomoč!

Barje pri Ljubljani. Dne 24. januarja 1929 smo sprejeli k večnemu počitku nepozabnega našega tovariša podnačelnika Jožefa Kadunca. Bil je velik delavec na gasilskem polju ter je bil soustanovitelj domačega društva. Da je bil res blaga duša in vobče priljubljen, je pričal njegov pogreb. Svetila mu večna luč!

Ustroj in življenje gasilnih društev.

(Konec.)

Govoriti hočemo predvsem pravilno slovenski, zato se izogibajmo tujk kolikor mogoče. Vsebina govora naj bo umljiva. Umljiva bo, ako oni, ki govori, ve, kaj hoče povedati. Nikdar ne govorimo o stvari, ki o njej nismo prepričani, ne pridigujemo tega, česar sami ne verjamemo, ne zahtevajmo, česar sami ne izpolnjujemo. Ako upoštevamo vse to, ne govorimo plaho, zaspano ali celo neslano. Govorimo ognjevitost in toplo. To so tajnosti govorniških uspehov. Tega se ni mogoče naučiti. Priti mora samo.

Slovec govornik Emerson pravi: »V trenutku jasnega mišljenja in globokega čutenja je glas blagodneč in topel.« Najsijajnejša lastnost govornika bodi ognjevitost in iz nje lijoča velika volja, ki se zove značaj in je vrhunec moštva, ako je ta volja trajna. Take govornike poslušajo ljudje z razkošjem in jim radi poverjajo najvažnejša skupna zanimanja.

Ko si sestavljamo govor, se oziramo na nastopne točke: 1. Ogovor. 2. Uvod, ki bodi kratek in stvaren. 3. Jedro govora. Tudi ob tem rabimo kratke stavke. Razlagajmo, utemeljimo vse postopoma drugo za drugim. 4. Zaključek. Na koncu spojimo naša izvajanja v enem ali dveh stavkih.

Podam vam vzor kratkega nagovora pred gasilsko vrsto, ko opominjamo člana zaradi kršitve discipline.

Nagovor: Tovariši!

Uvod: Nerač govorim te besede.

Jedro: Prostovoljni gasilci smo, prostovoljna je naša vez in prostovoljna naša disciplina. Kdor jo krši, ne spoštuje samega sebe, ne spoštuje tovarišev, škoduje naši stvari in jemlje članstvu veselje nad uspehi njegovega dela. Tako delaš Ti, tovariši! Prosim Te zato danes pred vsem članstvom: spoštuj disciplino kakor jo spoštujejo drugi in vrši svoje dolžnosti, ker bi bil sicer primoran, da predlagam odboru, naj Te odstrani iz gasilskih vrst.

Zaključek: Tovariši, ne izganjamo Te, ali brezpogojno zahtevamo, da vršiš svojo dolžnost in da v bodoče več ne kršiš discipline.

Sklepam s pozivom: Strnimo naše vrste, delajmo vsi za dobrobit našega ljubega naroda in za našega bližnjega! Širite, tovariši našo idejo tja v zadnjo gorsko vas. Ako to storite, ne bomo samo uspešno pomagali v sili nego tudi vzgojili naš narod. Človek, ki je v naših vrstah, ne more biti slab.

V to pomozi Bog!

NA PRODAJ — KUPIM.

Prostovoljno gasilno društvo v Mostah pri Ljubljani proda dobro ohranjeno štirikolesno snemalno brizgalno. Cena po dogovoru.

Dopisom na JGZ je za odgovor prilagati poštne znamke.

Zavarovanje.

Zavarovanje je ena najvažnejših gospodarskih potreb in brez zavarovanja ne more biti noben posestnik ali gospodar.

Zlasti je potrebno požarno in življensko zavarovanje za posestnika hiše ali gospodarstva, pa tudi za uradnika, delavca ali kmetovalca. Kdor ima premičnine in nepremičnine je treba, da jih zavaruje proti škodi po požaru, ker le v tem slučaju mu odškodnina nadoknadi nastalo škodo. Življensko zavarovanje pa preskrbi človeka za starost, ko pride bolezen in oslabelost, ko odpove delavna in pridobitna moč; to zavarovanje preskrbi tudi sorodstvo zavarovanca za slučaj njegove prezgodnje smrti.

So še druge vrste zavarovanja, ki so v isti meri potrebne kakor: zavarovanje proti telesnim nezgodam, proti škodi po vplomu, transportno zavarovanje itd.

Za provedbo zavarovanja proti škodi po požaru ter življenskih zavarovanj, bodisi za večje ali manjše zavarovalne glavnice, kakor tudi za vse ostale vrste zavarovanja, priporočamo naš najstarejši domači zavarovalni zavod »Croatia«, zavarovalna zadruga, ki je bila l. 1884. ustanovljena od občine svobodnega in kraljevskega glavnega mesta Zagreba, je tedaj več kot 45 let star zavod.

Zavarovane svote v vseh poslovnih panogah znašajo danes pri »Croatiji« preko 9 milijard dinarjev.

Število zadrugnih članov znaša okoli 100.000.

Jamstvena sredstva zavoda znašajo okoli 80 milijonov dinarjev.

Centrala »Croatiae« se nahaja v Zagrebu, Marovska ulica št. 1 v lastni palači.

Podružnice in glavna zastopstva so v sledečih mestih: Banjaluka, Beograd, Dubrovnik, Ljubljana, Maribor, Novi Sad, Osijek, Sarajevo, Split, Subotica, Šibenik, Veliki Bečkerek.

Lastne svoje zgradbe ima »Croatia« v Zagrebu, Ljubljani, Splitu, Osijeku, Subotici in Banjaluki.

LESTVE

vseh vrst

PARTL & FROLIK

specijalna tovarna za lestve

ČEŠKE BUDĚJOVICE, ČSR.

Ustanovljeno leta 1909.

Avto-vrtilne lestve, štiri- in dvokolesne lestve za gasilna društva in elektrarne.

Raztezalne strešne in kljukaste lestve. Lestve za trgovinske in industrijske obrate.

Vsem p. n. gasilnim društvom se priporoča za nabavo gasilskih zastav (praporov) v vsaki izdelavi. Na željo predloži vzorce kakor tudi načrte franko-gratis. Na vse cenjene dopise in vprašanja daje točne informacije in odgovore. Zastave za prostovoljna gasilna društva na lgu, v Poljanah pri Toplicah, v Gaberju pri Celju, v Mežici, Hotedršici, Rajhenburgu, v Sodražici, Varaždinskih toplicah, na Bledu, v Rogaški Slatini, Šmarju pri Jelšah, Krašiču pri Jastrebarskem, Lokvah pri Delnicah, Daruvaru, Apatinu, v Grosupljem, Laskovi vasi, Parabuču, Bački Palanki je izdelala, a zastave za prostovoljna gasilna društva v Ljubljani, Dardi in Orlovcu in za mnoga druga društva ima trenutno v delu znana tvrdka.

J. NEŠKUDLA

Ljubljana, Sv. Petra cesta 25.

L. MIKUŠ**LJUBLJANA****MESTNI TRG ŠTEV. 15.****DEŽNIKI**

NA MALO.

NA VELIKO.

USTANOVLJENO 1839.

Gasilna društva!Preden kupite, oglejte si **garantirano** prvovrstne in nepropustne**gasilske cevi**

po najnižji ceni pri tvrdki

IVAN ADAMIČ,

Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 31.

— Telefon 2441. — Maribor, Ve-
trinjska ulica šte. 20. — Telefon 454.

TELEFON ŠT. 16 USTANOV. L. 1889. POŠT. ČEK. 10.533.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

(GRADSKA ŠTEDIONICA)

LJUBLJANA, PREŠERNOVA ULICA.Stanje vložnega denarja nad 300 milijonov
dinarjev ali 1200 milijonov kron.Sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi
na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu
obrestovanju.Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogo-
vorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče
obresti.Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega
računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje
poleg lastnega hranilničnega premoženja še**mesto Ljubljana**z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi
tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih,
župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar.Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke
največ v naši hranilnici, ker je**denar tu popolnoma varen.****Tvrdka****ANT. KRISPER****Ljubljana, Mestni trg št. 21**

priporoča cenj. občinstvu

svojo bogato zalogo čevljev

NAJBOLJŠE kakovosti

po znatno znižanih cenah.

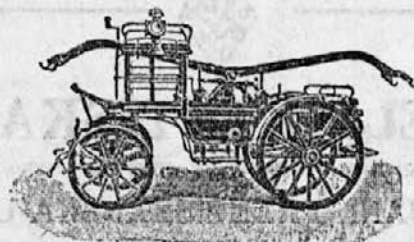
Galoše za otroke Din 45.—

Galoše za dame „ 45.—

Galoše za dame, slipper . . . 59.—

Galoše za gospode, slipper . . 69.—

Snežne čevlje za dame . . . 110.—

Prva zaloga gasilnega orodja**FRAN SAMSA,****ZAGREB, Mažuraničev trg šte. 18.**Ima v zalogi vsakovrstne cevi: konopne, gumijeve
črpalne; dalje sekirice, pasove, gasilske znake, na-
ramke, spojke, ročnike, trobke, piščalke, svetiljke,
vrvice, čepice, čelade, blago za obleke; izdelovanje
obleke iz drila in paradnega sukna; lestve: kljukaste,
raztezalne in mehanične; brizgalnice: dvokolne, ročne,
četverokolne, bencinmotorne, avtobrizgalnice in
„Express“ aparate po tovarniški ceni. — Blago je
prvovrstno iz prvih svetovnih tovarn in zajamčeno.

Cene primerne, daje tudi na obroke.

Priporoča se najtopleje

FRAN SAMSA, nasledn. VILMA SAMSA**ZAGREB, Mažuraničev trg 18.**

A. KASSIG

Izdelovanje čepic,

Z A L O G A

LJUBLJANA, ŽIDOVSKA UL.

USTANOVLJENO 1880.

krojnih potrebščin

Priporoča vse krojne potrebščine za gasilce (po najnovejših predpisih JGZ.) kakor: čepice, gumbe, piščalke, naramke, znake za bluže in čepice, rdeče blago, vrvice za piščalke, trobke in rogove, li-pove liste itd.

Naramki vseh vrst lastnega izdelka, fino izdelani in trpežni.

Podjetje je nanovo moderno urejeno in povečano.

CENIK ZASTONJ!

Pozor, gasilna društva!

Imam vedno v zalogi gasilske čepice, naramke, kakor vse druge potrebščine za gasilce.

Vse po najnižji ceni.

Se priporoča

FILIP BIZJAK,

krznar in izdelovatelj čepic.

LJUBLJANA, Šelenburgova ulica št. 6.

ŠTAMPILIJE,

pečate, pečatne etikete ter vsa v gra-versko stroko spadajoča dela izvršuje po zmernih cenah graverski zavod

SITAR & SVETEK,

LJUBLJANA,

Sv. Petra cesta 13 — Kongresni trg 4.

Posluje po celi Jugoslaviji. - Ustanovljena leta 1913.
Delniška glavica znaša 3,000.000.— Din v zlatu

„JUGOSLAVIJA“

splošna zavarovalna družba v Beogradu.

Ravnateljstvo za Slovenijo v Ljubljani.

Sklepa:

1. požarna zavarovanja,
2. življenska zavarovanja,
3. nezgodna in jamstvena za-varovanja,
4. zavarovanja proti škodam vsled tatinskega vloma,
5. transportna zavarovanja,
6. zavarovanja proti škodam vsled razbitja stekla.

Največji tu delujoči zavod. - Družba je prevzela od „Graške vzajemne zavarovalnice“ in od zavarovalnih družb „Feniks“ (požarni oddelki) in „Franko-Hongroise“ ves njih kupčijski obstoj v naši državi. - Najnižje tarife. Takojšnja izplačila škod.

Glasom naredbe ministrstva za vojsko in mornarico nadomeščajo police splošne zavarovalne družbe „JUGOSLAVIJE“ žensitvene kavejce za častnike.

Telefon 571. — Pisarna: Dunajska cesta 15. — Telefon 571.

UČITELJSKA TISKARNA

registrovana zadruga z omejeno zavezo

V LJUBLJANI, FRANČIŠKANSKA ULICA 6,

priporoča svojo bogato zalogo vseh najnovejših

TISKOVIN

za učiteljstvo, šolska vodstva in šolske svete, kakor tudi za županstva in druge urade. Preskrbuje tudi šolske potrebščine in učila od najboljših tvrdk.

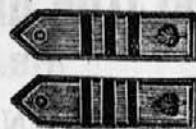
ELIGIJ EBER.

LJUBLJANA

Kongresni trg št. 7

krznarstvo in naj-večja izdelovalnica v Jugoslaviji.

Vsa gasilna društva se usojam vljudno opozoriti na svojo veliko zalogo

ČEPIC IN NARAMNIC ZA GASILCE

bodisi za šarže ali moštvo in prosim, da v slučaju potrebe nika-kor ne prezrete moje tvrdke, ker je to v Vašem lastnem interesu. Največja izbira!

Vse čepice se izdelujejo tudi po naročilu za najnižjo ceno.

Z odličnim spoštovanjem

Eligij Eber.

Pri zavarovanju predmetov proti požaru in pri življenskem zavarovanju, zavarovanju otroške dote in pogrebnihih stroškov

vpoštevajte edino-le

VZAJEMNO ZAVAROVALNICO

LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA št. 17,

ki Vam nudi najugodnejše pogoje.

„SAVA“

Opće osiguravajuće dioničarsko društvo u Zagrebu ustanovljena od jugoslov. denarnih zavodov: Prva hrvatska štedionica, Zagreb; Hrvatska eskomptna banka, Zagreb; Srpska banka d. d. Zagreb; Jadran-ska banka d. d. Beograd; Zemaljska banka d. d. Beograd; Zemalj. banka za Bosnu i Herceg., Sarajevo; je prevzela v kraljevini SHS elementarna zavarovanja občne zavarovalnice Assicurazioni Generali v Trstu.

Generalno zastopstvo za Slovenijo v Ljubljani, Sv. Petra cesta 2.

Posluje v vseh zavarovalnih strokah.

Ustanovljeno leta 1820.

Specijalna tovarna brizgalnic, sesalk, lestev, cevi in oprave
za gasilce, ekstinkterjev, avtomobilnih in motornih brizgalnic

GASILSKI ZAVODI D.

preje

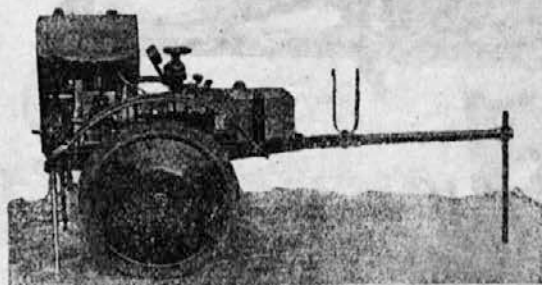
R. A. SMEKAL

Čechy pri Prostějovu na Moravskem
podružnica Maribor

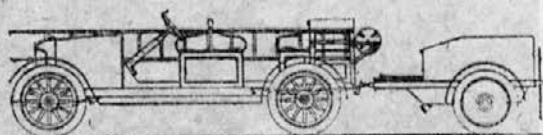
Tattenbachova 14

priporoča

svoje prvovrstno najmodernejše gasilsko orodje

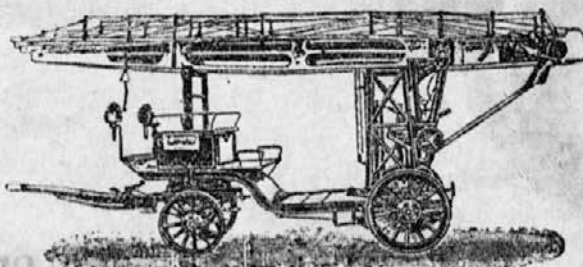

Lahka, dvokolna motorna brizgalnica z 16/18 HP motorjem, dobava vode 800 l v minuti, pritisk do 12 atm.

Avtomobilni tren s priklopno motorno brizgalnico.

Cene solidne.

Mehanična sukalna lestva.

Cene solidne.

Za vse stroje se jamči!

Ustanovljeno leta 1820.

Več kot 1000 Rosenbauerjevih motornih brizgalnic

je širom vsega
sveta.

Fran Košir
v Celju,
glavni zastopnik in zaloga za
Slovenijo.

Tovarna gasilnega orodja

Konrad Rosenbauer

==== Linz ob Donavi. ====

STROJNE TOVARNE IN LIVARNE D. D.

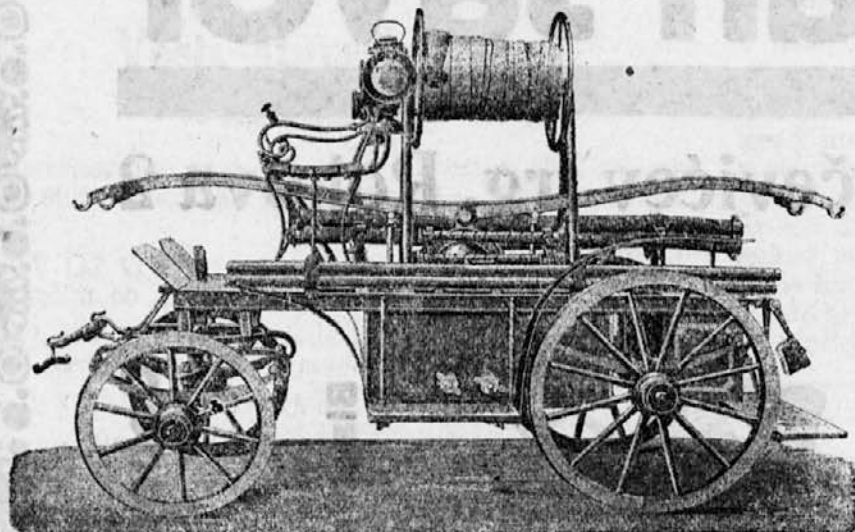
Ustanovljeno 1767.

Centrala: LJUBLJANA, Dunajska cesta 35.
Telefon št. 2830.

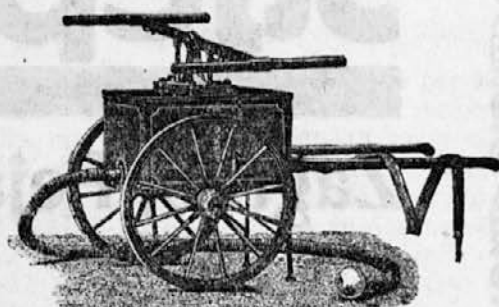
Brzjavi: STIL.

Kovinski obrat: LJUBLJANA, Zvonarska ulica 5.
Telefon št. 2642.

Priporočajo svoje najmodernejše, na podlagi večletnih preizkušenj izvršene brizgalnice vseh vrst, kakor: **Vozne** četverkolne in dvokolne; **snemalne** četverkolne in dvokolne; **prenosne** enostavne in podvojeno brizgajoče. **Berglaste brizgalnice** z in brez vetrnika, **prenosne in prevozne bencin motorne brizgalne** z delozmožnostjo **600 lit. na minuto** ter vse ostalo gasilsko orodje in potrebščine.

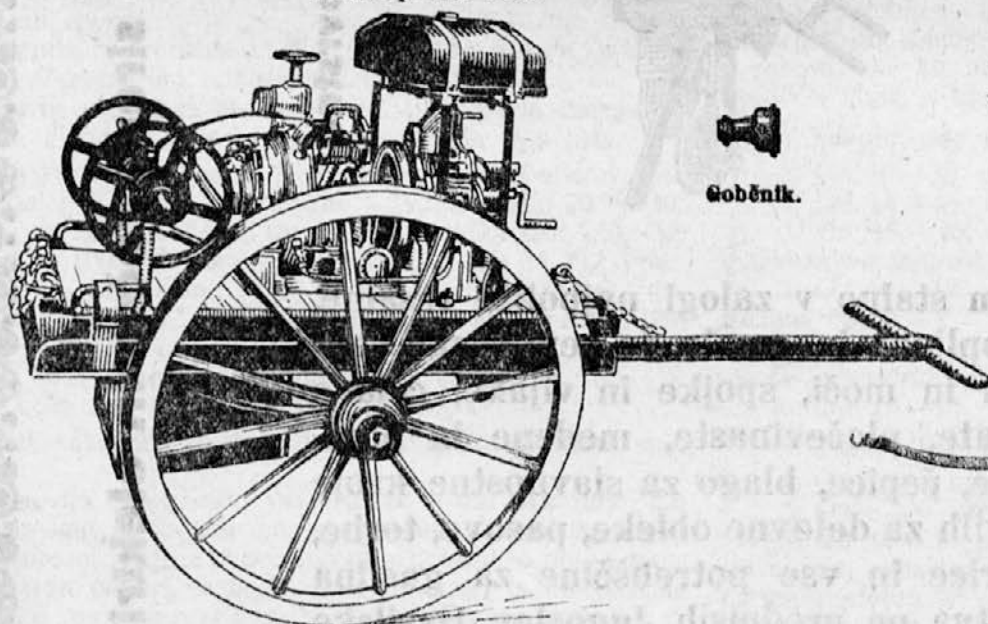
Vozna brizgalnica s patent. strojem, na peresih z dvema curkoma, močen pritisk vode.

Dvokolna brizgalnica, podvojeno brizgajoča 180—200 $\frac{2}{\text{min}}$.

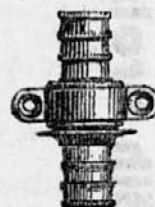
Vozna brenna točna brizgalnica, jednostavno brizgajoča.

Motorna brizgalna tipa „MB 2“.

Gobčnik.

Normalna spojka.

Ročnik.

Snemalna brizgalnica z dvema curkoma, v treh velikostih: od 200—355 $\frac{2}{\text{min}}$.

Vsakovrstno gasilsko orodje ob najsolidnejši garantirani izvedbi kakor: normalne Metzove spojke, Rothove spojke, Knaustove spojke, ročnike in gobčnike najrazličnejših velikosti. Dobavljamo najsolidnejše izvršitve ter garantiramo za najboljšo Postrežba točna. izdelavo. Cene zmerne.

Trgovina in skladišče vseh gasilskih potrebščin in orodja **Stjepan Javor**

Zagreb, Pejačevićev trg, Rokova 2

Zaloga najboljših tirolskih Telfser cevi.

Dobava promptna!

Blago prvovrstno!

Dobavlja sirene ročne in električne.

Imam stalno v zalogi najboljše sesalne, konopljene in gumirane cevi vsake velikosti in moči, spojke in vijake, čelade usnjate, pločevinaste, medene in poniklane, čepice, blago za slavnostne kroje in cvilh za delovne obleke, pasove, torbe, sekirice in vse potrebščine za gasilna društva po predpisih Jugoslov. Gasilske Zveze. Za blago jamčim, da je prvorazredno, cene in postrežba solidna, neodgovarjajoče se zamenja ali se vrne denar.

Največja zaloga te vrste v državi.